

Jerusalem som hellig by

Det er tankevækkende, at Jerusalem er blevet ophøjet til hellig by for verdens tre store, monoteistiske religioner – jødedom, kristendom og islam. Byen ligger på et højedrag 50 km fra Middelhavet i et klippefyldt og goldt område. Mange bliver ligefrem lidt skuffede, når de første gang besøger byen.

Jerusalem er en hellig by for jøder, kristne og muslimer. Den hellige by har stor mytisk betydning, som er skabt gennem tiden, hvor alle tre religioner har stærke historiske og religiøse rødder knyttet til den.

Inden for murene i Jerusalems gamle bydel findes koncentratet af de tre verdensreligioner. På under én kvadratkilometer har alle tre religioner nogle af deres allervigtigste helligdomme. På få minutter kan man således gå fra jødernes Vestmur (Grædemuren) til muslimernes Klippemoske og videre til de kristnes Gravkirke. Synagoger, kirker og moskeer ligger side om side. Klippemoskeen ligger på en plads, som muslimerne kalder Haram al-Sharif, der betyder helligdom. Netop det samme sted lå jødernes tempel tidligere, hvorfor de kalder stedet Tempelpladsen.

Kampen om retten til at kontrollere Jerusalem er verdenshistorie, der har skabt storhed og fald. I år 70 e.Kr. ødelagde romerne Jerusalem og nedbrændte det jødiske tempel. Den sidste rest af templet er den vestvendte mur, kaldet Grædemuren; det er jødernes vigtigste helligdom.

I begyndelsen af det 2. århundrede indledte en mindre gruppe jøder et sidste, desperat oprør mod romerne, men det blev nedkæmpet i år 135 e.Kr. Konsekvensen var blandt andet, at jøderne ikke længere måtte opholde sig i Jerusalem. Denne situation fik afgørende betydning for dem og for Jerusalem som deres hellige by.

Jerusalem fik herefter mytisk status for jøderne. Gennem Det Gamle Testaments fortællinger blev byens hellighed dyrket og overleveret fra generation til generation. Jerusalem var ikke blot centrum for jødernes religion, men blev også dyrket som jødernes hjemsted. Og byens betydning og storhed blev siden optaget af både kristendom og islam.

Oven for Vestmuren ligger Tempelbjerget eller Haram al-Sharif med Klippemoskeen og Al Aqsa moskeen. Herfra foretog Muhammed sin natlige himmelrejse, hvor han mødte profeterne fra Det Gamle Testamente og modtog budskaber fra Allah. Det forklarer, at Jerusalem er muslimernes tredje helligste by næst efter Mekka og Medina i Saudi Arabien.

Nogle hundrede meter derfra ligger Gravkirken, som er kristendommens vigtigste helligdom. Her er Jesu grav og dermed det sted, hvorfra han genopstod fra de døde. De mange centrale fortællinger har derfor gjort Jerusalem til et brændpunkt for konflikter og kampe mellem de tre religioner de seneste knap 1500 år.

Helligt sted

Ifølge legenden blev Muhammed fragtet fra Mekka til Jerusalem på et bevinget fabeldyr, Buraq. Fra stedet, hvor Al Aqsa moskeen står i dag, klatrede Muhammed op ad en stige til en af himlens porte. Muhammed besøgte hver himmel, oplevede forskellige ting og mødte profeterne, som er omtalt i Det Gamle Testamente. Han nåede den syvende himmel, hvor Allah pålagde ham at bede 50 gange om dagen. På Moses' anbefaling vender Muhammed tilbage til Allah flere gange, indtil antallet af daglige bønner er forhandlet ned på fem.

Præcis samme sted er også helligt for jøderne, idet det var her, at Abraham var ved at ofre sin søn Isak, indtil Gud sendte en vædder i stedet. Isak bliver stamfar for jøderne.

Muslimerne har den samme myte, men her bliver Ibrahim, som det hedder på arabisk, bedt om at ofre sin søn Ismael. Også her griber Allah ind, og Ismael bliver stamfar for araberne.